

POGAJAJ BÓH

ČASOPIS EVANGELSKÍCH SERBOW

9. číslo

Budyšin, septembr 1960

Lětnik 12 10

Hrono na požnjeńc 1960

„Bóh pak je mócný, zo wšelaka hnada mjez wami přibywa, zo wy we wšěm přeco wšeho dosć maće a bohaći sće na wšěch dobrych skutkach.“

2. Kor. 9, 8

To je hrono na požnjeńc. Smy nětko žiwi po žnjach. Naše wosady swjeća w tutech njeźželach swoje žnjowe džakne swjedženje. Što su žně, kotrež smy tež lětsa domchowali abo hižom wotedali? Su žně wunošk biologiskich, přirodowědných faktow w pjeršci a nad pjeršču a k tomu hišće wunošk čłowskeje prócy a wědomosće? Haj, to tež, na kóždy pad! Ale za křescana su žně hišće wjace, mjenujcy dar Božej hnady a miłosće. „Bóh pak je mócný, zo wšelaka hnada — tež žnjowe žohnowanje — mjez wami přibywa, zo we wšěm přeco wšeho dosć maće.“ Bóh pak je mócný, tež wšemu njedać so poradzić a narosć. Wot njeho wotwisujemy. Jemu so džakujemy, jemu słuša tež česć a chwalba za žně, za wšedny chlěb a wšo dobre nětko a kóždy čas.

Što pak z toho scěhuje? Japoštoł Pawoł to tu jasnje praji: „... zo bohaći sće na wšěch dobrych skutkach.“ Boža hnada a miłosć je za nas winowatosć, mjenujcy zo bychmy tež hnadni a miłosćiwi byli. A dla Božeho bohatstwa, kotrež směmy sobu wužiwać, a dla jeho šćedriwosće smy tež my winowaci, runje tak šćedriwi być a rad dawać a woprować. „Dobrotu činić a wudžělic, njezapomće, přetož tajke wopory spodobaju so Bohu derje!“ A runje do našeho teksta steji znate słowo: „Wjesoleho dawarja lubuje Bóh!“ A kelko skladnosće mamy, wjeseli dawarjo być. Spominajmy jenož na naše kolekty, džakne wopory, zběrki na hasach, kaž njedawno zaso za Znutřkowne misionstwo atd. Ale kelko sebičnosće, nahrab-

Nazyma

Nalěco a nazyma, woboje wubudža we nas wosebite začuwanja. Nalěco je mlódne, wjesole, počne nadžije, nazyma pak je želniwa. Wotemrěwace lisćo ze swojimi rjanymi barbami nas dopomina na zachodnosć wšeho swětneho.

Nětko smy zaso wosrjedź nazymy. Dajće mi chwalbny kěrluš nazymy spěwać. Wězo je nazyma počna želniwosće. Dny woteběraju, wječor zahe směrka. Čopće dny su nimo. Hišće změjmy rjane nazymske dny, ale jich čopłota budže miłe majkanje, kaž mać swojemu džěsću božemje praji. Haj, nazyma nas dopomina, zo nimamy tu žanoho trajneho městna. Ale tež tale služba nazymy je dobra a nam nuzna. Kajka to surowosć, hdyž na smjerć choreho čłowjeka troštujemy: „Hdyž nalěco přindže, potom budže lěpje z tobu, potom so zaso zhrabaš. Nalětnje slónco ći pomha“, wědžo, zo je to wučinjena lža, dokelž po wšěch znamjenjach chorosće budže wón bórže na prawdže Božej! Nazyma nas k tajkim lžam njespytuje, přetož nazymske wichory njewubudžu zelharnu nadžiju, ale wjele bóle starych a kiprych wabja, zo bychy we hwězdach swoju domiznu pytali.

Nazyma je čas zralých plodow.

nosće, skuposće so při tym namaka, tež mjez křescanami!

Štož so boji, zo sam ničo njezměje, hdyž druhim dawa, tón tež woprawdže nazhoni, zo jemu njedosaha, a předewšěm znutřkownje wochudzi. Štož pak rad a wjesele dawa bjez bojazneho ličnja, tón nazhoni, zo Bóh njeda sam sebi ničo darić, ale zo je mócný, zo wšelaka hnada tež pola njeho přibywa a wón we wšěm přeco wšeho dosć ma. Hamjeń.

La.

Štož je lěto nam wobradziło na polach, zahrodach, lukach a w lěsach, to nětko wěmy. Swěru smy žnjeli, zběrali a domchowali. My wěmy, što mamy. Wšo napjate wočakowanje, styskne zdychowanje, wulke nadžije, starosćiwe přemysłowanje wo přichodnym wunošku našich sywow je so minyło. Nětko wěmy, zo njejsmy rekordne žně měli, ale naša próca je so zaplaćiła. W bróznjach a pincach je za skót a ludži telko nakopjene, zo wšak zaso za jednu zymu dosahnje.

Njeje duch nazymy strowiši w swojej zrałosći hač nalěco ze swojimi džiwimi sonami? Mějće lubo nazymu! Budźće zrali čłowjekjo. Njewočakujmy wot tu toho swěta přewjele, přetož kóždy nowy dzeń a kóžde nowe lěto změje swoju prócu a swoju křiwdu a wšo nowe, rjane ma hižom swogeho čěrja skaženja we sebi. Přeco zaso je někak šło a tež někak dale pónđže.

Albrecht Dürer je swoju mać molował, tajku staru, zmoršćenu žonu, zawěrnje nic rjanu. A tola je tutón wobraz wulkeho molerja znamjo wulkeje lubosće syna k swojej maćeri. Tale mać je so starała a prócowała za swoje džěci. Jejne zmoršćene wobličo swědći wo swěrnym, sprócnwym džěle. Jejnej woći njepytatej wjace wulki dzeń zboža. Snano je so tež jej něhdy w mlodych lětach džalo wo rjanym, wulkim zbožu. A što běše z toho? Wjele starosćow, wjele džěla, snano tež tu a tam slónčny dzeń. Jejnej woći stej to wšitko widžatej a stej nětko měrnej a hladatej móhlrjec hižom do zbožneje, čicheje wěčnosće. Staroba a nazyma stej sej přiwuznej. Njeh su naši stari spokojni w swojej starobje. Nježarujće stajnje wo to, štož je so minyło! Njespěwajće

Buchenwaldski předar

jenož wurudžene spěwy wo rjanosći zašlych mlodych lět, ale njech so we was jewi čłowska zrałosć bohatych nazhonjenjow! Wotpoložće wšo dziwne sonjenje wo zbožu přichodnych dnjow. Wopytach na smjerc choreho starca. Wón stysknje žalosćeše, zo so jemu wumrěc njecha. Wón by tola rady hišće chcył wočakać, što přichodnej dvě léce přinjesetej, přetož čakaše na wulke wěcy. Woprašach so jeho, hač njeje wćipny, kajke w njebjesach budže. A wón mi na to smějicy wotmołwi, zo je jemu to wšojedne. Wón njeje na swoju chorosć wumrěl, ale je hišće nimale džesać lět dołho žywy był. Wón bě w pozdžišich lětach zabył swoje prjedawše wočakowanja a je so hišće swěru zaběrał ze zbožnymi myslemi wěčnosće.

Na rjanym nazymskim ćoplym dnu widžach na kerchowje sedžeć staru wowku. Na rowach sylne barby nazymskich kwětkow. Muški kunjow wokoło njeje zynčachu a wona tam tak měrnje sedžeše. Miła nazyma bě wokoło njeje — a we njej.

Nabožina a přirodowěda

Max Planck je něhdy rjekl:

Hdžežkuli a kak daloko tež hladamy, mjez nabožinu a přirodowědu njenamakamy nihdže někajku přeciwnosć, w rozsudnych wěcach pak dospołnu přezjednosć. Nabožina a přirodowěda so nje-wuzamkujetej, kaž to džensniši džen někotři mjenja, ale so mjez sobu wuměnjetej. Najlěpši dopokaz za to, zo so nabožina a přirodowěda tež při najdokładnišim kritiskim posudžowanju znjesetej, je historiski fakt, zo běchu runje najwjetši přirodowědnicy wšěch časow, mužojo kaž Kepler, Newton, Leibniz hluboko nabožnje zmysleni. Na spočatku našeje kulturneje doby běchu ći, kiž hladachu přirodowědu, a ći, kiž stražowachu nabožinu, samo přez personalny zwjazk zwjazani. Najstarša nałożowana přirodowěda — medicina — ležeše w rukach měšnikow, a wědomostne slědženje su hišće w srjedžowěku předewšm mniša w klóštrach nawjedowali.

Max Planck je so narodził 1858 a je wumrěl 1947. Profesor Planck je był jedyn z najwuznamnišich fizikarjow. Jeho teorije su fiziku dospołnje přerjadowale. W léce 1918 spožči so jemu Nobelowe myto za fiziku.

Awstriski katólski duchowny Leonhard Steinwender pisa w swojej knize „Chrystus w KZ“ pod napismom „Hłós wołaceho w pusćinje“:

Rjekowski čłowjek, na kotrehož wšitcy w lěhwje z česćownosću zhladowachu bě ewangelski farar Schneider z Hunsrücku. Přenjeje meje léta 1938 dyrbjachu so přeni króc wšitcy jeći zestupać, zo bychu pódla byli, hdyž wutyknje so při wěži wyše lěhwowych wrotow chorhoj z hókatym križom. W dołhich rynekach stejachu jeći. Wšitko bě číše, doniž njewozjewi so komando: „Čapki dele!“ W přenich rynekach svojego bloka čisće blisko wrotow a před službu mějacym oficěrom steješe farar Schneider. Steješe tam z energiskim a rozsudženym mjezwoćom. Jeho swědomje jemu zakaza, strowić symbol, kiž bě znutřkownje kaž tež zwonkownje njekřescanski. Farar Schneider běše jenički, kiž swoju čapku njesáhny, a fašistski symbol njestrowi...

Tyknychu jeho do bunkra, z kotrehož njeje so wjace žywy wrócił. Třinaće měsacow je tam ćerpjel wšě možne ćwile. Jeći, kiž z nim hromadu w bunkrje tradachu, běchu hluboko hnući a njemóžachu wopřimnyć dušinu sylnosć tohole zmužiteho čłowjeka. Byrnjež dóstawachu w bunkrje telko kaž nič k jědži, njeje farar Schneider žadyn pjatk — smjertny džen našeho Knjeza — něšto k sebi brał.

Před bunkrom běše wulke naměsto, hdžež dyrbjachu so jeći kóžde ranje a kóždy wječor zestupać na apel, štož bě zwjetša ze wšelakimi šikanami zwjazane. Tam jich potom přeličachu. Swjate dny poča farar Schneider wo-srjedž apela z bunkra won pře-

dować z mócnym hłosom. Přeni džen jutrow slyšachmy nadobo: „Tak rěči Knjez: Ja sym horjěstawanje a žiwjenje!“ Zmužitosć a sylnosć tohole muža je nas jatych, kiž tam w dołhich rynekach stejachmy, přemóhla a rozbudžila. Bě nam, jako bychmy slyšeli warnowacy hłós z druheho swěta, jako bychmy slyšeli Jana Křćenika z Herodašowych jastwow, mócný hłós profety w pusćinje.

Lědma bě wón započal předować, to so hižom stražnicy do njeho dachu, doniž jeho rozbiteho do rózka njestorčichu. Tola tež wša brutalna namóc njeje přeciwo jeho sylnej woli a krutosći nič wučinić móhla. Wjac króc je farar Schneider zlemu a strašnemu komandantej lěhwa mjez woći prajil: „Wy sće žalostny mordar! Ja Was wobskoržam před sudom Božim! Ja Was wobskoržam, zo sće moril tychle jatych!“ A potom naliči jemu farar Schneider mjena tych jatych, kiž su w poslednim času wumrěc dyrbjeli.

Dokelž je farar Schneider wostał swojemu přeswědčenju swěrnny, su jeho tak dołho ćwilowali a bili, doniž njebě wša jeho čelna móc zlemjena. Dospołnje rozbiteho su morweho fararja Schneidera z bunkra donjesli. Powěsć wo jeho smjercu je wšěch jatych hluboko zrudžila.

(Farar Paul Schneider je so narodził 29. awgusta 1897 a wumrěl 18. julija 1939 w Buchenwaldze. Němska pósta je před dvěmaj lětomaj wudała tři listowe znamki. Jedna bě wěnowana Paulej Schneiderej a tamnej dvě komunistej Thälmannej a socialdemokratej Breitscheidej, kiž staj runja tutomu ewangelskemu fararjej wumrěloj za swoje přeswědčenje w Buchenwaldze.)

Připoldniše spěwanje na lětušim cyrk-winskim dnu w Minakale

Jeruzalem, ty město wysoke . . .

Třitysac lět stare su stawizny Jeruzalema, toho města, kiž je za tři wěry — za židowstwo, křescanstwo a islam — swjate město. Něhdy hród kanaanitskich Jebuzitow bu Jeruzalem, po tym zo bě kral Dawid město dobył, politiski a potom, jako bě Solomon templ natwarił, nabožny centrum. Nebukadnecar zniči město, 70 lět pozdžišo so wone za čas Esry a Nehemije znova natwari, tež templ. Makkabejscy zakitowachu město a templ přečiwo cuzym nadpadam. Za čas krala Herodaša buštej město a templ zaso krasnje a pyšnje wutwarjenej. A w léce 70 po Chrystusu zdobychu Romje njo město a je zničichu. Na tónle podawk spomina tež křescanski swět kóžde léto 10. njedzelu po swjatej Trojicy. Hišće raz, 60 lět pozdžišo, pozběhny so židowski lud pod Bar Kochbu přečiwo cuzemu nadknjeistwu, tola podarmo. Romski kejžor Hadrian da zrunać wšitke rozpadanki Jeruzalema a na nje natwarić nowe město z mjenom Aelia capitolina; Židam bu přistup kruće zakazany. Zrudne stawizny Jeruzalema pak z tym njesu skónčene. W bycantskim času bydlichu tam jenož křescenjo, potom zadobychu so Arabojo a mjenowachu město „El Kuds“ (swjata). Na městnje, hdžež bě něhdy templ stał, natwarichu tak mjenowanu Omarowu mošeju. Tola Židza smědzachu so zaso w měsće zasydlit. W léce 1099 dobychu křescanscy křižerjo po žalostnym krejpreleću město a spalichu wjele stow Židow w jich synagodze. Pozdžišo zmocowachu so Turkojo města, a hač do léta 1918 bě Jeruzalem turkowski a bu tež do přenjeje swětoweje wójny sobu zaplečeny. Po Turkach slédowachu Jendželčenjo, kotřiž mějachu w nadawku Zwjazka ludow dohladować Palestinu. Za jich čas poča so w znamjenju cionizma židowski lud do kraja svojich wótcow wrócić, najprjedy sta, potom statysacy. Wězo počachu so Arabojo tomu přeco bóle spjećować. W léce 1948, wosrjedz židowsko-arabskeje byrgarskeje wójny, wuwola so nowy stat Izrael a tón postaji Jeruzalem za swoju stolicu.

Ale srjedz přez Jeruzalem, kaž symbol za njeměrne a roztorhane město, dže statna mjeza mjez Izraelom a Jordanskej. Tak kaž je

była poslednja linija fronty w byrgarskej wójnje, ze šlapu kraja, kiž nikomu njesluša, z bunkrami a kałatym grotom. Na woběmaj bokomaj su so zaryli wojacy, kiž měrja roly svojich třělbow njedowěrliwje na svojich susodow. Najwjetši džěl židowskich swjatinšćow, tež městno, hdžež je templ stał, a murja zrudoby, je na jordanskim, potajkim na arabskim boku města. Tež Hebrejska uniwersita, kiž je so po přenjeje swětoweje wójnje natwariła, je enklawa, wotrěznjena kupa na jordanskim boku. Kóždej dvě njedzeli jenož smědza Židza pod přewodnistwom UNO w pancеровanych wozach cyrobu do uniwersity wozyć. Słucharnje, knihownje a instituty uniwersity, kotruž hladaja někotři wědomowcy, leža puste, prózdne. Na izraelskim boku je so tuž nowa moderna uniwersita založila.

Njedziwajo na wšě tele čeze, wothladajo wot politiskeho wuznama jako stolica, je so Jeruzalem zaso stał centrum židowstwa za cyły swět, tež hdyž jenož snadny džěl wšeho židowstwa (2 wot 9 milionow) w Izraelu živy byl. (W USA samych bydli 5 milionow Židow!) W Jeruzalemje je sydło wyšeho rabinata, kotrehož skutkowanje saha do wšeho swěta. Tu je tež tójšto talmudskich šulow, na kotrychž pěstuja a wuča židowsku tradiciju. Na Hebrejskej uniwersice wuwučuja na wědomostne wašnje biblistwo, talmud, starohebrejsku poeziju a židowsku mystiku. (Talmud je kniha při-kaznjow a zakazanjow, po kotrejž ma pobožny Žid živy być.) Swětowa organizacija wěrjacych Židow, potajkim tych, kiž so zložuja na zakon a profetow Stareho zakonja, ma tohorunja swój hlowny kwartěr w Jeruzalemje. Druhi, hišće kručiši džěl tohole hibanja wobkneži w Jeruzalemje cyły, byrnjež tež mały džěl města. Tola tež liberalni Židza maja we Jeruzalemje swoje Bože domy. Zabyć pak so tež njesmě na chassidiske hibanje, kotrež su založili Židza z ranja. Žiwjenje a skutkowanje křescanskich cyrkwjow w swjatym měsće je wšelakore, nimale zašmjatane a nic přeco zwjeselace. Wšitke konfesije a denominacije su zastupjene: katólscy a protestanća, anglikanojo, prawoslawni, abesinscy, baptisća a wjele sektow.

Tež křescanske misionstwo tu pilnje džěla, předewšěm na kublanskim a karitatiwnym polu. W staće Izraelu je swoboda za wšitke wěry zaručena. Wosebje njeprěčelce zmysleni pak su Izraeliča křescanskim cyrkwjam, a štóž sluša do jedneje z nich, so faktisce z izraelskeje towaršnosće wuzamkuje. Tu so wuskutkuje surowa zašosć, to, štož su křescenjo na Židach spočinali, to, zo su křescanske ludy čerpjele, zo je so móhl fanatiski a nječłowjeski swět tak grawoćiwje na tymle wbohim ludže přeńć.

Za nas je tele město swjate nic jeho murjow dla, ale dla toho, kiž je we nim živy byl, wučil, čerpjeł a so před jeho wrotami skřižował. Hdyž tež pod čisće hinašimi wuměńjenjemi, tak nas tola bibliska wěrnosć, zo „z Ciona wuchadza zakon a Knjezowe słowo z Jeruzalema“, z tutym starym Božim ludom wjaza.

(Po „Der Sonntag“)

Štóž zacpěwa stwórbu, zacpěwa Stworicěla

Čłowjek w lodowej dobje je mamuty lóžil a jim wulke pasle ryl, zo by sebje a swoju rodzinu zežiwjal. To bě čezke žiwjenje: Nastajnosći na hońtwu chodzić. Hlebja a sekera běštej jeho bróni. Kak strašnje je bylo, tajkeho hoberskeho mamuta dosahnyć! A kak je so čłowjek wjeselił, hdyž je jeho přemóhl! Kak žalostnje je skočo w swojim smjertnym straše ruło a cychnowało! Ale — to je dyrbjalo być, zo by čłowjek njezawutlił.

Tak je zwěrjo wuknyło so čłowjeka boječ. A tak so sta, zo počachu wšitke zwěrjata čłowjeka za swojeho njeprěčela měć. Džensa hišće čekaja nimale wšitke zwěrjata, kiž su na swobodze žive, před čłowjekom. Jich instinkt jim kaza: Hladaj so čłowjeka, přetož wón ci njese strach a smjerć.

Zo by so tu něšto přeměnilo, su we wšěch časach nadobnje mysłacy ludžo předowali wo lubosći k zwěrjeću. Franc Assiski mjenowaše wšitke stworjenja svojich bratrow. Wón předowaše wo lubosći, kiž pochadza wot našeho Knjeza Chrystusa, wo lubosći, kiž žane mjezy njeznaje, wo lubosći,

kiž pomha, hdžež je jej to možno. Je to pomhało? To drje lédma!

Wulke džéle našeje zemje, kiž béchu něhdy woprawdžity raj zwěrjatow, so prózdnjachu, dokelž zachadzachu čłowjekoj z brónjemi mjez zwěrjatami — husto jenož tohodla, zo bychu so z drohotnym kozuchom abo z drugej rubiznu hordžili. Mějachu svoje wjesele na morjenju.

A při tym dyrbymy tola prajíc: Što by čłowjek był bjez zwěrjeća! Što by na příklad Peruan tam w Južnej Americi był bjez swojeho lamy! Lama nosy jemu wutrajnje a šcerpnje wšitke brémjenja a druge čeže. Što by Beduina był bjez swojeho spēšneho konja! Hižom létstotki dołho čahaja wjelbludowe karawany přez pusćinu! A što bychmy my byli bjez čehni-teho skotu — skónčnje tola nježdža nakładne a wosobowe awta hižom přeco po swěće wokoło. Što bychu slédzerjo, wědomostnicy wšech časow byli bjez psa, konja a nošaceho skotu! Što by był slepy bjez swojeho swěrneho psa! Hdže by wědomosć džensa stała, njebychu-li so tele hekatomby zwěrjatow woprowale!

Je wšak tak: Bóh Knjez je nam čłowjekam dał móc, knjezić nad zwěrjatami. Kak husto pak je so tónle Boží příkaz znjewužiwał a kak husto so hišće znjewužiwa. Kak wjele čłowjekow zacpěwa Stworícela — a tohodla tež stwórbu!

ZE SWĚTA

Sobotu do jutrow béchu njeznaći ludžo w Fort Wyne (USA) židowsku synogogu namórali a wobškodžili. Skupina ewangel-skich duchownych je škodu zrumowała a namórane murje wurjedžila. Na murje béštej z čerwjenej barbu hókatej křižej namolowanej. Šklenčane durje béchu rozbite a nadoba wobškodžena. Z kašćika béchu zlóstnicy 300 dolarow rubili. Rabin a jeho wo-

Zamer křiža

W Parizu je muzej, w kotrymž cyle jasnje widžiš, zo bě to něhdy cyrkej. Wo tym swědči křiž, kiž je tam zatwarjeny. W času franco-skeje rewolucije wurumowachu wšitke swjećatka a wołtarje. Tež křiž chychu rady wotnjesc. Tola křiž bě tak zatwarjeny, zo dzeržeše wón wjerch a cyłu třěchu. Bychu-li křiž wułamali, by so

sadni njemóžachu swoju synogogu za přichodnu Božu službu wjace wurjedzić, dokelž je wěriwym Židam kóždežkuli džělo na sabaće (sobotu) zakazane. Duchowny susodneje protestantiskeje cyrkwe zwoła — zaslyšawši wo wonječesćenju židowskeho Božeho domu — někotrych swojich zastojnskich bratrow a hromadže z nimi da so do džěla.

Loni hody su w jednej London-skej chorowni židowske žony a židowscy mužoj — bě jich 39 — přewzali džělo w kuchni a chorowničkach, zo bychu křescanscy přistajeni hody na džělo njetrjebali a doma wostać móhli. Runje telko žónskich a muskich wupomha w židowskej chorowni, hdyž maja Židža svoje swjate dny. Tutón skutk lubosće k blišemu traje nětko hižom na pjeć lět. To je

Serbski seminar

Njeswaćidlo. Třeći kurs serbskeho rěčneho seminaru běše lětsa wot 25. julija do 12. awgusta 1960. Wobdžělili béchu so knježa duchowny **W i c a z** z Jabłońca pola Slephego, diakon **B ě r k a** z Rakec a cand. rev. min. **D o l h i** z Budyšina.

Wjelečin. Student bohosłowstwa **Arnošt Golč** z Wjelečina, wnuk njeboh fararja Golča-Rakečanskeho, je na Lipsčanskej uniwersiće swoje 1. teologiske pruwowanje zložil. Wutrobnje so toho wjeselimy a přejemy młodemu cand. rev. min. z cylej wutrobu wšo dobre a so nadžijamy, zo budže nětko bórže w Serbach skutkować.

Hrodžišćo. Knjez farar **R u d o l p h** je so 21. awgusta z Hro-

tak rjenje, zo je tu kóžde dalše słowo zbytnje. (eno — TdH)

Anglikanski biskup w Capetown (Kapstadt), Joost de Blank, chce čorneho duchowneho z kmjena Bantu na biskupa swojeje cyrkwe wuswjećić. W Južnej Africe přeco wjace ludži, kiž su holandskeho pochada, holandsko-reformowanu cyrkej wopušća a so anglikanskej cyrkwi přizamkuje. Holandsko-reformowana cyrkej podpěra tamniše knježerstwo, kotrež džěli jara kruće bělych a čornych krajanow.

Ewangelske a katólske cyrkwe w Burmje (Azija) su hromadže přeciwo tomu protestowale, zo je so w jich kraju buddhizm za statnu nabožinu postajil. Ewangelscy a katólsky křescenje pisaja w swojim protesće, zo so po tutym nowym zakonju čuja kaž mjenje-hódní staćenjo.

džišćanskej wosadu rozžohnował. Strowotnych příčin dla je so do Porchowa zamołwil. Bóh Knjez chcył dać jemu mocy za jeho skutkowanje na nowym městnje.

Hodžij. 14. awgusta zapokaza Budyski superintendent noweho fararja Korlu **P i e t s c h a** do 1. farskeho městna Hodžijskeje wosady. My so wjeselimy, zo je tute farske městno zaso wobsadzene a přejemy wosadže a jeje nowemu duchownemu Bože žohnowanje.

Hdyž wočakujemy w blišim času mlody serbski duchownski dorost, nadžijamy so, zo budžemy móc 2. farskeho městno w Hodžiju ze Serbom wobsadzić.

Rakecy. Wosebje rjane wobohaćenje wosadneho žiwjenja běše wopyt Budyskeho cyrkwinskeho chóra 17. julija pod nawjedowanjom knjeza cyrkwinsko-hudźbneho direktora **B a u e r a** w Rakecach kaž tež w Njeswaćidle. Štóz je hudźbnu nutrnosť sobu dožiwił, cyle wěsće z wulkej džakownosću na nju spomina.

D r j e ž d ž a n y. Serbske kemše w Drježdžanach budžeja 15. nježdželu po swj. Trojicy — 25. septembra — popoždnu w 15.30 hodž. w cyrkwi swj. Marka (Markuskirche Dresden-Pieschen). Předować budže farar **M e l t k a - Klukšanski.**

Nakładnistwo Domowina. — Licenca č. 733
Wuchadža jónkróc za měsac. — Rjaduje
Konwent serbskich ewangel-skich duchow-
nych. — Hłowny zamołwity redaktor:
superintendent G. W l i r t h - Njeswaćidlski
Čiść: III-4-9, Nowa Doba, čišćernja
Domowiny w Budyšinje